

YÖK'ÜN GİRİMLERİYLE AKADEMİDE KBRN ARAŞTIRMALARI YÜKSELİŞE GEÇTİ

YÖK'ün girişimleriyle akademide KBRN araştırmaları yükselişe geçti

KBRN çalışmaları grubunun kurulmasıyla üniversitelerde bu alanda çalışmalar ivme kazandı, araştırmacılar ve yayın sayısı arttı.

Ankara

üniversitelerdeki çalışmalar ivme kazandı, araştırmacılar ve yayınların sayısında artış sağlandı. Yükseköğretim Kurulunca, KBRN alanında ilki 2017'de gerçekleştirilen çalıştayın ikincisi geçen yıl Aralık ayında pandemi koşullarında video konferans yöntemiyle yapıldı. Bakanlıkta gerçekleştirilen çalışmaya ilgili kurum ve kuruluşlardan ve KBRN alanında lisansüstü programı bulunan yükseköğretim kurumlarından ilgili temsilciler katıldı. Evlerdeki en basit zehirlenmeler dahil kimyasal, biyolojik, radyolojik ve nükleer alanlarda oluşan tehdit ve tehlikelere karşı koruyucu kıyafetlerden tanıtımlarına, müdahale ekipmanlarına kadar pek çok bilimsel alan, KBRN araştırmalarının kapsamına girerken bu alanda çalışan akademisyenlerin faaliyetinin önemi Covid-19 salgını döneminde daha da arttı. YÖK bünyesinde bir "KBRN Çalışmaları Grubu" oluşturuldu. Bu alanda farklı Ar-Ge çalışmaları ve nitelikli insan kaynağının artırılmasına ihtiyaç duyulması üzerine YÖK KBRN Çalışmaları yayını sonrası, Bakanlık tarafından YÖK Bakanlık bünyesinde "KBRN Çalışmaları Grubu" kuruldu. YÖK KBRN Çalışmaları Grubu bünyesinde temel bilimler, mühendislik bilimleri ve tıp alanından akademisyenlerin yanı sıra Sağlık Bakanlığı, AFAD, TÜBİTAK, TAEK gibi ilgili kurum temsilcileri de yer aldı. Milli Savunma Bakanlığı yetkilileri ile de görüşmeler gerçekleştirildi. "Yeni YÖK" konseptinde Türkiye'nin öncelikli alanlarının belirlenerek nitelikli insan gücünü artırmaya yönelik çalışmalarda KBRN alanı da ilk kez üniversitelerin gündemine bu ölçüde yerleşti. YÖK KBRN Çalışmaları Grubu, YÖK Yürütme Kurulu Üyesi Prof. Dr. Zeliha Koçak Tufan koordinatörlüğünde yürüttüğü çalışmalarla 2017'den bu yana üniversitelerde lisansüstü programların açılmasına öncülük etti, ilgili programların müfredatlarının hazırlanmasına katkı sağladı, yerinde inceleme ve ziyaretlerde bulundu. KBRN Çalışmaları Grubu, her iki çalışmaya katılan ilgili kurum temsilcilerinin ve akademisyenlerin sunumlarını ve yürüttüğü çalışmalarını bir kitapta topladı. Bu kitapta üniversitelerin yanı sıra Sağlık Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, TÜBİTAK, AFAD ve TENMAK/NDK gibi kurumlar ile Aselsan, Havelsan gibi kuruluşların da KBRN alanında yaptığı çalışmalarına yer verildi. KBRN ve ilgili alanlarda doktora yapan bursiyer sayısı 414'e yükseldi. KBRN alanı, ülkenin bu alanda ihtiyaç duyduğu akademisyen açığını gidermek üzere YÖK 100/2000 Doktora Projesi kapsamına alındı. Bunun yanında Yurt Dışı Araştırma Bursu-YUDAB'a da dahil edilen KBRN alanında koruyucu tıbbi malzemeler ve biyogüvenlik alanları pandemi dönemi özel çabasında yer aldı. YÖK 100/2000 doktora bursu kapsamında KBRN ve ilgili alanlarda doktora yapan bursiyer sayısı 414'e yükseldi. Bursiyerlerden 35'i ağırlıklı olarak biyogüvenlik, 71'i biyoteknoloji, 3'ü kimyasal koruyucu ekipmanlar, 6'sı epidemiyoloji, 34'ü farmosötik biyoteknoloji ve ilaç tasarımı, 28'i gıda biyoteknolojisi, 37'si ilaç çalışmaları, 9'u klinik eczacılık, 17'si koruyucu tıbbi malzemeler, 102'si moleküler farmakoloji ve ilaç araştırmaları, 27'si nanobiyoteknolojik güdümlü ilaçlar, 9'u nükleer enerji, 3'ü nükleer fizik, 9'u savunma bilimi, modelleme ve simülasyon, 1'i savunma sistemleri entegrasyonu, 15'i de savunma teknolojileri alt alanında doktora yapıyor. Öte yandan, Üniversitelerarası Kurul ile yapılan görüşmeler sonrasında hazırlanan bir öneri YÖK Genel Kurulunda tartışıldı ve ilk olarak Tıbbi KBRN alanı doçentlik alanı olarak kabul edildi. Akademide KBRN farkındalığında artış sağlandı. YÖK tarafından ilk etapta 4 üniversitede açılan lisansüstü programların dışında da üniversitelerden KBRN alanına yönelik gelen teklifler değerlendirildi. Bazı ön lisans ve lisans programlarında KBRN dersi verilmeye başlandı. YÖK Akademisi'nde 2016'da KBRN anahtar kelimesi ile ilgili 6 proje, 2 bildiri, 2 makale ve 2 tez yer alırken, 2020'ye gelindiğinde doğrudan KBRN alanında 113 bildiri, 11 makale, 3 kitap ve 15 tez çalışması yazıldı. KBRN çalışmaları ve farkındalığı ilgili alanlara da yansıyor, bu kapsamda acil durum ve afet yönetimi, nükleer teknoloji ve radyasyon güvenliği, biyoteknoloji gibi alanlarda yüzlerce öğrenci eğitim alırken bu alandaki akademik çalışmalar sürüyor. Yükseköğretim Kurulu, üniversitelerde eğitim ve öğretim süreçleri imkanları ile araştırmacılar ve yayınları alt yapılarının, yetmiş insan kaynağı ve potansiyelinin KBRN eğitimiyle bir araya getirilmesini öncelikli ve önemli görüyor. YÖK bu amaçla, üniversitelerde KBRN konusunda belirlenen kurumsal yapıların geliştirilmesi için çalışmalarını sürdürecektir.

Tags: